

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ vsak dan zvečer, izmislj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemanje za avstrijske države za vse leto 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 3 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 3 K. Kdor hodi sam vanj, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K; za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za ostanila pištuje se od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se ostanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je s Vegovo ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabilmo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“
velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . K 22.— | Cetrlet leta . . . K 5-50
Pol leta . . . „ 11.— | En mesec . . . „ 1-90
Pošiljanje na dom se računa za vse leto 2 K.

S pošiljanjem po pošti velja:
Vse leto . . . K 25.— | Cetrlet leta . . . K 6-50
Pol leta . . . „ 13.— | En mesec . . . „ 2-30

Naročba se lahko z vsakim dnevom s hkratno se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po potekilu naročnine brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

Šuklje strelja.

Vsakdo je gospodar svoje volje samo toliko časa, dokler ne postane suženj svojih želja. To se vidi tudi na dvornem svetniku Šukljuetu. Postal je suženj svojih želja, svojih strastij in svojih ambicij v toliki meri, da je zatajil svojo politično preteklost, zavrgel ideale svoje mladosti in pohodil načela, ki jih je zastopal v javnosti skoro četrt stoletja, za katera je delal in časih tudi trpel. In sedaj se čudi in se jezi, da je to svojo apostazijo poplačal s svojo osebno reputacijo.

Korak, ki ga je storil Šuklje, ni bil nevaren in utegne biti zanj koristen. Klerikalizem je že danes v Avstriji „trumpf“ in prihodnost mu obeta še veliko več. Kaj čuda torej, če je Šuklje presedlal, saj je očitno, da narodno napredna stranka tudi pri najboljši volji ne more izpolniti njegovih ambicij.

Nagibi, ki so povzročili Šukljeto apostazijo, so jasni ko beli dan in Šuklje jih z vsemi tiradami svoje zgovornosti ne zatemi. Ko bi bil Šuklje zapustil prapor narodno-napredne stranke, ko bi bil stopil pred slov. javnost in apeliral na narod, bi vsakdo

moral reči, da je postopal značajno in pogumno, kakor mož, ki ima res pričanje. Šuklje pa se je odločil za boljši del pogumnosti, saj sentimentalni ni bil nikdar; v svoji prebrisanosti — in prebrisanost je mati breznačajnosti — je brez težave spoznal, da bi apel na narod ne imel zanj ugodnega uspeha in zato je kratko malo preskočil v tabor svojih smrtnih sovražnikov.

In žalostno je videti, kake opravke so mu poverili njegovi prijatelji. Zdaj mora celo dokazovati pogubnost politike dr. Ivana Tavčarja, tiste politike, ki v bistvu skoro ni drugega, nego nadaljevanje Šukljeto politike, le da osebne koristi in vladne želje nimajo danes nanjo nikakega vpliva. Trdo delo je to, a klerikalci so se poverili Šukljuetu bržčas za to, ker ima Šuklje poseben dar za taka dokazovanja. Šuklje je namreč že obilnokrat posvedočil, da dokaže vse, kar je ravno treba dokazati. Svoj čas je na isti način dokazal, da bo vinka klavzula prava sreča za vinogradnike, dokazal je, da bi slovenske srednje šole in vseučilišče bile pogubne, dokazal je, da bi Belo krajino rešila ravno taka železnica, kakor jo potrebuje dr. Gorjany — ali torej ni kakor rojen za to, da dokaže sedaj pogubnost dr. Tavčarjeve politike?

Kadar bo Šukljeto dokazovanje končano, je denemo na kritično rešeto, za sedaj pa privoščimo klerikalcem redek užitek, ki jim ga prinese Šukljeto streljanje, in se hočemo pomuditi samo pri onem delu Šukljeto, v „Slovenca“ priobčenega članka, kjer govori dvorni svetnik s Kamna o uspehih svojega poslančevanja.

Šukljeta je hudo spekla, da smo ga karakterizirali kot patetika banalnosti in kakor kak razburjen filister je hitel našteti svoje zasluge za deželno gospodarstvo, zasluge, katerih mu nihče ni odrekal in katere cenimo po njihovi vrednosti — brez zadržka in brez zavisti.

Šuklje je bil pri stavbi slovenskega narodnega doma spreten kamnosek, vloge arhitekta pa ne igra on in je ni nikdar igral, pač pa je včasih

še delo zaviral. Imel je pač priliko, da postane duševni voditelj na prednem in narodnem stališču stoječega slovenstva, ki zida ta dom, ali ostal je po svoji lastni krivdi vedno samo dober, dostikrat pa tudi nagajiv polir.

Šukljejevo zaletavanje v dr. Tavčarja naredi tak utis, kakor če zabavlja kak starejši gospod iz vojnega ministrstva, ki je 30 let pridno reševal akte, na kakega tovariša, ki je sicer rešil malo manj aktov, pač pa vežbal armado in jo srečno vodil v nevarnih bitkah do zmage. Ne bomo pisali o delih in o zaslugah dr. Tavčarja, ali eno lahko rečemo, da je bil dr. Tavčar vedno na svojem mestu, da se ni ustrašil nobenega boja ne z zunanjimi ne domačimi sovražniki slovenskega naroda, da je bil vedno neustrašen branitelj slovenskih koristi, zanesljiv čuvar slovenskih interesov, vesten pripravljalec lepše prihodnosti slovenstva in požrtvovalen zaščitnik slovenskega narodnega duha. Vsa hvala Šukljeju, da je pomagal pri zboljšanju cestnega omrežja in podpiral barona Schwegla pri dolenski železnici, vse priznanje, da je dosegel naklado na žganje in postavil dež. gospodarstvo na dohodke, izvirajoče iz najžalostnejše strasti našega naroda — ali boji dr. Tavčarja z nemško birokracijo za ravnopravnost slovenskega naroda v šoli in v uradu, nje govori boji za narodne in politične ideale slovenstva, ki jih je vodil in jih vodi z Nemci in Rimci, tudi niso tako brezpomembni kakor bi jih Šuklje rad predstavljaj, če graščak na Kamnu že neče vedeti za dr. Tavčarja drugo delovanje. Vsak napredek slovenstva se je dosegel z orožjem v roki, in če je dr. Tavčar tisti, ki za narodno-napredno stranko suče meč, ni to menda nič manj koristno delo, kakor spopolnjevanje cestnega omrežja in obdavljenje žganje-pitja, samo da zahteva nekoliko več truda in nekoliko več žrtev.

Dvorni svetnik Šuklje — pred tremi leti še fosilen liberalce brez vpliva in ugleda, danes pa po milosti „Slovenca“ krepka politična individualnost — je pri pobožnostnih štrapacah, ki mu jih nalaga njegovo katoliško pre-

pričanje, popolnoma izgubil tisto razsodnost, ki mu je včasih kazala, do katere meje sme iti v političnem življenju. S tisto neprevdarno strastjo, ki je lastna samo političnim dezertjerjem, se je lotil boja zoper narodno-napredno stranko in morda živi v mislih, da se njemu posreči to, kar so od l. 1895. poskušali vsi klerikalci in vsi brez uspeha.

V tem oziru pa živi Šuklje v veliki zmoti, to pa zategadelj, ker narodno-napredna stranka kakršna je danes, ni plod tujih vplivov, ni imitacija tujih strank kakor se sanja „Edinosti“, ampak reakcija resnično narodnomislečnih Slovencev proti navalom klerikalizma. Narodno-napredna stranka je produkt slovenskih javnih razmer in dokler bodo razmere take, kakršne so danes, tudi tej stranki ne bo konca.

Slovenski narod pa bo tudi v težkem vsakdanjem boju našel nekaj trenutkov, ko bo zbranega duha mogel pretehati, kdo ima v tem velikem boju prav, ki ga bijemo na Slovenskem in ko izreče pravno sodbo, kdo je delal za blagor in čast slovenstva ali naprednjaki, ali pa „ubi bene ibi patria“ politiki.

Vladarski obiski.

Casnikarska domišljija prede obsežne politične mreže iz številnih vladarskih obiskov. Za prihodnje dni je napovedana zopet cela vrsta takih obiskov. Angleški kralj Edward VII., ki živi že dva tedna na avstrijskih tleh — v Marijinih varih — kot vojvoda Lancaster, pride že te dni na Dunaj. Pozneje pride na Dunaj ruski car Nikolaj, za njim nemški cesar Viljem. Meseca oktobra obišče italijanski kralj Pariz, a francoski predsednik Loubet mu vrne obisk v Rimu.

Dasi vladarskim obiskom ni navadno pripisovati tiste politične važnosti, ki jo javnost sluti v vsakem slučaju, vendar vsi letos napovedani obiski niso brez politične podlage. Angleški kralj in nemški cesar obiščeta seveda našega cesarja le mi mogrede, ker se ravno vozita skozi Dunaj. Njuna obiska ne bodeta imela

drugih posledic, kakor da bo Dunaj izobesil zastave ter bo nekaj časti-hlepnežev dobilo prirastek na „obkrižene“ prsi. Da nima njun obisk političnega ozadja, o tem priča tudi dejstvo, da prideta brez diplomatskega spremljanja na Dunaj.

Drugače je glede obiska ruskega carja. Ta obisk je z ozirom na dogodke na Balkanu političen dogodek prve vrste. Za to govori tudi dejstvo, da bo spremljal carja minister zunanjih zadev grof Lambsdorff, kateremu se je že od začetka poverilo macedonsko vprašanje. Povsod je še v živem spominu, s kakimi interesi je spremljala javnost grofa Lambsdorffa preko Sofije in Belgrada na Dunaj. Takrat je vse zaupalo Avstriji in Rusiji, da napravite na Balkanu mir in red ter poučite Turško o njenih dolžnostih. Tudi v Sofiji in v Belgradu so verjeli grofu Lambsdorffu, da store najbolje, ako se ne vmešavajo v macedonsko gibanje.

Od takrat pa se je zgodilo toliko v Macedoniji, da je začela slovenska javnost dvomiti, ali še avstro-ruski dogovor sploh obstoji. In predstoječi obisk ruskega carja bo imel namen, ta dvom razpršiti. Toda samo pri tem ne bo moglo ostati, ker je položaj z vsakim dnem resnejši. Jamstvo za mir in red v Macedoniji se bo moralo tudi dejansko pokazati. Za take dogovore bo pač pet dni zadostovalo. Seveda se z druge strani zopet zatrjuje, da ostane car le pol dneva na Dunaju, ostale dni pa gresta s cesarjem na lov na Gornjo Štajersko. Vsekakor pa že ni bilo dalje časa vladarskega obiska, ki bi ga javnost tako nestrpno pričakovala, kakor bo obisk ruskega carja na Dunaju.

Boji v Macedoniji.

Iz neposredne bližine avstro-ogrškega konzulata v Peču je dobila graška »Tagespost« obširen dopis o turških grozodejstvih. Dopisnik, ki gotovo ni Slovan, pravi, da hudodelstva vstašev se pač pripovedujejo, a vidijo se le malokje, ker si jih Turki

LISTEK.

Tam po svetu . . .

I.

Toplice na Dolenjskem.

Milostna! Tukaj v Toplicah sva zdaj z »našo« nekaj dni. Bilo je pred l. 1895. — pred strašnim požarom — ko sem bil zadnjikrat v tem kraju. Kakšen razloček je med tačas in zdaj . . . Ni nesreče brez sreče, kakor se tolaži naše dobro ljudstvo.

Toplice so danes prav čedna, moderna vas. Če gledaš nanje tam s Tabora, vidiš do 70 ličnih hišic in pravih mestnih hiš. Trg je obkrožen z idilično cerkvijo, ponosnim župniščem, gradom, zdraviliščem, gostilnami in trgovino. Posebno razšopirjen, kakor ošabna koklja med njimi je »cur-haus«. Sploh se ti povsod priča napredek in primerno blagostanje. Nekdanji ponižni ritarji, retarji, šuštarji, strniši so danes župani, hotelirji, kavarjarji, gostilničarji, trgovci itd.

No, brez ljulike in zgage pa tako ni nikjer . . .

In tudi Topličani imajo svojo. Za kaplana imajo bojevitega koštruna, ki se lahko pri pomikanju »na višje« pobaha s pozitivnimi vspehi novodobnega katoličanstva. — Toplice imajo svoj konsum in z njim več sovraštva in hinavstva. To dobro ljudstvo ima in pozna eno knjižico več — tisto konsumno — ki ga zapeljuje v potratnost in nevarnost.

»Le pojdi, le zapišite . . . bomo že plačali . . .«

Seveda je č. g. kaplan duša konsumu in za glavo si je naročil od egiptovskih piramid nekega sfinksa z rebarnato in razstrgano streho. Kaj bi storil zdaj večna resnica — naš Izveličar s tonzoriranimi kramarji, ki je svoj čas tako neusmiljeno vihtel pleteni korobač po nežegnanih hrbitiščih?

Capite, popačevalci dobrega ljudstva. Sicer so vam pa zares nekateri trgovci poprej pot pripravili in dali deloma za svoj stan orožje v roke. —

Zakaj se pravi Toplicam Toplice, ni treba govoriti. Po imenih vseh

naše domovine gledamo in občudujemo razumnost naših očetov. Kar je spakadranega zanesel je sraka-tujec.

Po mojem so Toplice najstarejše in najboljše kopališče na Kranjskem. Dvigale se in napredovale pa niso zato ker stoje na knežjem »komisu«. O ta blaženi modro kri ohranjalni konservativem! Kaj bi se lahko storilo za zdravje in blagor bolnih revežev, če so — recimo — Toplice v deželnih rokah.

Kako je človeku milo, če gledaš gladne, suhe obraze iz Belekratine ob primitivnih brgljah. In teh je sto in več na dan. Vse rado živi, in naj še tako trpi.

Ti se kopljejo v Karlovi kopelji. Boljši pa škrope in kobacajo v knežjem basinu . . . Od tam se čujejo zdihi in molitev; tukaj pa večkrat smeh in petje!

V Hotevole basinu uživaš čisto prav zabavne prizore. Tako je neko jutro živo kopalcev — žensk in moških. — Tukaj je še pravilo in postava iz paradiža pred grehom . . .

Kar se odpro od ženskega vhoda vratica in pred nami se prikaže pri-

kazen v rjuhi slična največjemu duhu v »Mlinar in njegova hči«.

»O Dio, o Dio . . .« zatrepeta, obrne krmilo in — izgine.

Občno strmenje med nami. — Prva pride do sape »Žabja volna« in urednica našega dnevnika. Piše ga po voglih, izdaja pa v kopelji.

— Veste zakaj jo je pobrala ta »Suha južina«. Pred moškimi se ne boji, ampak sramuje se vas. Jaz sem videla to tresko, ko je po receptu vodo probirala. Ježeš, še tle pod pasom je ni nič. In spočaj pa špilice, prave špilice od najbolj drobnih klobasic. Gospod kapitan, takele smo vam všeč, kajne? Prav nerodno pri tem butné s kanonu podobno nožino . . .

Kapitan zamrma v čestite brke: — E tudi vaša fregata mi je pomada . . .

Gospa, da je objestna in snedena Eva bežala tako pred našim poštenjakom Adamom, koliko smrtnih tujih, domačih in drugih grehov bi bilo manj in koliko manj gorjá. Ou la femme? . . .

Po kopeljah legajo v postelje ali hite v kopelji temnogosti park.

Opoldne se skupljajo spet po raznih relativno dobrih gostilnah in v posebno dobri centralni restavraciji. Moj prijatelj don Anton bi siknil: è — Abfütterungsstation.

Popoldne opazuješ bolj intimne grupe po sencah, šetalističih in pod lipo na trgu, kjer rezidira naša urednica »Žabja volna« in kamor ji prinašajo sodrudnice pridno notice in novice za dnevnik. E, gosp. urednik, kako bi si vi prste lizali za takšne nesebične in resnicoljubne pomagaje!

Na večer se pa najrajši približam gostom na Taboru pri panu Delatku . . . In tudi tukaj predseduje in »naprej poje« naša znana urednica.

— Čujte gospod, kako pa vi po Toplicah hodite, saj ste še tako mladi . . .

— Ej, grehi, grehi. Moj oče je bil lovski varuh, meni pa ni pustil nikdar puške v roko. No, pofugal sem jo. V največji temi in snegu sem gazil na prežo. Navadno nisem nič dobil; in lakota me je pehala z bunkami domu. Zdaj imam sam svoj lov — a lovim po kropu . . .

— Od kod so pa moje bolečine,

kratkoma izmišljajo, da pokrivajo lastne grehe. Posebno drastično pa opisuje napad turških vojakov na pet bolgarskih železniških delavcev v Zelniku. Tam so vstali napadli turško stražo. Turški vojaki so takoj zbežali, nekateri so skočili celo v vodo ter do vratu v vodi čakali, da je prišla pomoč. Ko je prišel en turški bataljon, dobili so strahopetni vojaki pogum. Kakor roparji so se vsuli po bližnjih vaseh ter vse poropali in poklali. Čez osem dni pozneje so še ležala umorjena trupla nepokopana v bližini kolodvora ter okuževala s smradom celo okolico. Še krvoločneje so se vedli vojaki napram petim bolgarskim delavcem, ki so snažili progo ter se za ves dogodek niti zmenili niso. Vojaki so jih naskočili ter dva na mestu razsekali. Trije so zbežali v stanovanje postajenačelnika ter se zaklenili. Toda turški vojaki so razsekali vrata, delavce poklali ter načelnikovo stanovanje oropali. Vse to se je godilo v navzočnosti turškega polkovnika in drugih višjih častnikov. — Iz Sofije se poroča, da so turški vojaki v Peču streljali v okna avstro-ogrškega konzulata, ko so korakali mimo pod vodstvom častnikov. — Namesto odpoklicanega Omer Ruždi paše je postal poveljnik turških čet v Monastiru Nassir paša. — V mestu Rodostu pri Carigradu so začeli Turki napadati Armence ter so jih že več na ulicah poklali. — Pri napadu na konvencionalni vlak v Kuleli Burgas so bili umorjeni le Turki in nekaj grških žensk. — Svetilnik v Iliadi v Črnem morju so vstali po odhodu ruske mornarice razstrelili. — Grki v Macedoniji so poslali svoji vladi spomenico proti Bolgarom. — Rumunija mobilizuje, sicer ne javno, a izdelani so že načrti za delno mobilizacijo, in sicer se mobilizujeta najprej 1. in 3. voj. Rezervni častniki, ki so prišli k orožnim vajam, so morali po dosluženem času ostati v službi za vsakojako mobilizacijo. — Turške stražnice ob Črnem morju so vstali razrušili, tako da je meja proti Drinopolju odprta. — V Belgradu se je vršil večeraj velik shod v prilog Macedoncem. V »Štampa« priporoča neki višji srbski častnik, naj začnejo Srbija, Bolgarija in Črnagora brez odlašanja oboroženo akcijo, ker le na ta način je pričakovati vspeha. — V Carigradu so v hudih skrbeh zaradi jutrnjega dne, ko se bo obhajala obletnica sultanovega prestolozasedstva.

Politične vesti.

— Državni proračun za leto 1904 je izdelan ter ga ima finančni minister. Proračun izkazuje 2½ milijona kron preostanka. To ugodno finančno stanje se je doseglo s prihranitvijo eksportnih premij in z zmanjšanjem obresti, ker so se skupni dolgovi konvertirali.

od kod to trganje — zažaga precej »pri sebie ženska.

— Ti si pa preveč na prepihu vrata in okenca odpirala fantom in ljubčkom. Beži, beži, kaj misliš, da mislimo, da si drugače delala, kakor me ... pojasni predsednica.

— No, odkod je pa moja putka? zagodrnja možka bariglja.

— Nič čuda! Vi niste vse dni nič delali, pač pa radiče in putke skubili in dosti — ljubili. Iz vseh radič, putik in — ni putka nego teška puta-pokora.

Milostna! Ali ni to zabavno in klasično za takšnega sitneža — saj ste mi dali tam gori diplomu zanj —

— Kaj pa še specijalno delata? vprašate.

— Veste jaz, en četrt polovice svoje hiše hodim dvakrat na dan objemat in pritiskat na svoje mlado srce lene valčke še bolj lene matere njihove motnoglede Krke in moja tri četrt polovica »naša ona« pa se vica v kropu nobel basina.

Če bo milost pri uredniku potkam po tej poti na drugi plati. Na evidenje! Vaš

Ivan Nep. Reeman.

— Ogrska neodvisna stranka popušča. Posl. Olay je je izjavil pred svojimi volilci, da bi bil pripravljen na ljubo mirne rešitve za nekaj časa odnehati od zahtev po madjarskem službenem in poveljnem jeziku.

— Saksonski kralj Jurij je zbolel ter leži v gradu Pillnitzu.

— Razpor v nemški socialdemokratni stranki. V šestih berlinskih volilnih okrajih so se vršili veliki shodi socialnih demokratov ter so se povsod izrekli proti Bernsteinovemu nasvetu, naj bi stranka dala svojega podpredsednika zbornici.

— Cesar Viljem je imel dolgo govoranco pri neki pojedini v Kasselu ter med drugim rekel, da pač nima nihče pojma, kako strašno breme je, biti za 58 milijonov Nemcev odgovoran.

— Bolgarski ministrski svet je sklenil, vse trgovinske zveze podaljšati za eno leto.

— Prorokovanje srbskega kralja. V Kragujevacu je rekel kralj Peter, da ni izključeno, da bo domovina kmalu potrebovala službo srbskih častnikov.

— Rusija zalaga Bolgarijo? Nemški listi poročajo, da prevaža ruska vojna ladja »Nadježda« že nekaj časa sem vojni material iz Sebastopola v Varso izgovorom, da so vojni spomeniki za vojaški muzej v Plevni. Tega materijata je baje 40 ton.

— Ruski finančni minister Witte je imenovan za predsednika ministrskega odseka. Njegovo mesto je zavzel tajni svetnik Pleske.

Dopisi.

Iz učiteljskih krogov. V pred kratkim objavljenih člankih se je pojasnjevala neumorna skrb šolskih oblastev za izboljšanje in povzdigo kranjskega šolstva. Sicer so se izvršile neke osebnostne izpremembe, ali obveljalo bo staro dejstvo: osebe se izpreminjajo, principi ostajajo. Nadaljevala se bo torej kljub nekajim kratkovidnim nasprotnikom vspešno započeta reorganizacija. Ali kakor raznovrstni umetniki ne morejo živeti ob svojih idealih in umotvorih, tako tudi učiteljstvo ob samem izboljšanju šolstva in metod ne more živeti, marveč treba mu je izboljšanja ali vsaj olajšave njegovih tužnih gmotnih razmer, treba mu je kruha. Koliko učiteljev-očetov bi z vse večjo vneto delovalo v svojem poklicu, ako bi jih ne trla večna skrb za preobili »blagoslov božji«. Ni se torej čuditi, če tak siromak nima tako povoljnih uspehov, kot še neoženjeni učitelj, kateremu je mogoče vse moči posvetiti edino le šoli. Pred začetkom šolskega leta oddajalo se bode več važnih učiteljskih mest, mej temi tudi nadučiteljska služba v Šmihelu pri Rudolfovem. Marsikateremu učitelju, imajočemu za obiskavanje srednje ali deklishe šole godne otroke, bilo bi zelo pomagano, ako bi se mu s podelitvijo te službe olajšala mučna skrb za nje. Ravno iz tega vzroka je prosilo za to učno mesto več dobro kvalificiranih učiteljev — vendar pa neki ni upanja, da bi je kdo teh dobil, ker se bode baje podelilo sicer vse hvalevrednemu učitelju, ki pa nima nikakih za srednjo oziroma deklishe šole godnih otrok. Da bi se dotičnemu učitelju zboljšale gmotne razmere, o tem niti govora ni. S svojo soprogo-učitelju ima dvojno plačo poleg precejšnjih postranskih dohodkov, pa vendar težavno izhaja, in ko bodeta ločena ter imela vsak svoje gospodinjstvo, bo gotovo še težje. Ločitev zakonskih pa je nesmisel in ob svojem času se bode brezdvomno z vsemi sredstvi delovalo na to, da bi žena prišla za možem, četudi se govori, da je prosilec samo zaradi tega prišel v terno-predlog, ker je neki oddal obvezo, da se njegova soproga ne bode potezala za najbrž že v kratkem izpraznjeno 2. učno mesto. Tako obveza nima ne pomena ne veljave, ker je v nasprotju tako z društvenimi kakor naravnimi zakoni. Saj je dobro znan slučaj, ko se je tudi nekdo obvezal, na kar pa se pozneje prav nič ozirati ni moglo, in sedaj sedi tako sigurno, da se z nobenim škripcem dvigniti ne da. Konečno je čudna zagonetka, kako se bo izhajalo s polovico manjimi dohodki? Očividno nam je, mesto za enkrat okupirati in — čas potem že zadrženo prinese. Vsak kratkovidnež torej sprevidi, da bi se na škodo drugih samo navidezno ustreglo le enemu. Ker je v Šmihelu deška šola, gotovo ne kaže

pozneje nastavljeni učiteljice, pač pa naj bi se na tej šoli nameščali otroke imajoči učitelji ter se jim tako olajša skrb za primerno vzgojo taistih. Pomisli naj se vendar, kako mučno je za skrbnega očeta, ako se njegovi nadarjeni otroci zbog žalostnih gmotnih razmer ne morejo izsolati. Razočnemu človeku je jasen velik pomen Šmihelske šole za olajšavo naprednih, z družino obdarovanih učiteljev. Visoki c. kr. deželni šolski svet naj bi blagovolil to dobrohotno uvaževati in izpraznjeno mesto podeliti kakemu prosilcu z družino, ki ne bo delal ovir, da se na pozneje izpraznjeno 2. učno mesto zopet nastavi učitelj z družino. S takim imenovanjem bi se tudi javno oporeklo trditvi, da ni sre za odpravo bednega stanja učiteljev.

Iz Bohinja. O tukajšnjem podjetniku Jakobu Ceconiju se je že mnogo pisalo. Čeprav je baje klerikalec, vsaj kaže se tako, ker ga »Slovenec«, ki je sicer zelo gostobeseden, pusti lepo pri miru, vendar je zagrizen Lah, ki z vso dušo sovraži ne samo vse, kar je slovenskega, ampak tudi vse, kar je avstrijskega, ljubi pa samo lepe avstrijske novce, ki se stekajo v njegov žep. Veliko nevolje je povzročile dejstvo, da plemeniti grof ni niti smatral potrebno, da bi na cesarjev rojstni dan razobesil kako zastavo, kar bi že zahtevala takt in najprimitivnejša dostojnost tujega podanika napram vladarju one dežele, katera ga redi in živi. Da je Ceconi zagrizen Lah in nasprotnik Slovencev, kaže že to, da sprejema v svojo službo same Italijane in ne privoščita domačinom nikake a zasluzka. Sploh pa oškoduje domači prebivalstvo kjerkoli more, in je že marsikomu odjedel skromni njegov zaslužek, tako na primer pri kamenolomih. Najnesramnejše pa je to, da je Ceconi napeljal vodovod na svoje stroje in s tem vsaj Bistrici odvzel vso pitno vodo. Čudno se nam zdi, da se temu obojemu tujcu vse dovoli in da ga oblastva še celo protežirajo pred domačini. Sicer bi se najbrže Ceconiju ne bilo vse to posrečilo, ako bi ga v vseh njegovih nakanah ne podpiral župnik Piber. Da tako ravnanje župnika Pibra ni lepo, nam ni treba povdarjati. Če pomislimo, da pomaga domači župnik objestnemu Lahu prebivalstvo odirati in skubiti, da pomaga s slovenskim denarjem polniti nenastne Lahove žepce, moramo pač župnikovo postopanje imenovati naravnost škandalozno in brezdomovinsko. Zato je nečuvno, da si upa takšen človek, ki nima nič srca za ubogega bohinjskega kmeta, se celo vtikanti v občinske volitve in ljudem priporočati svoje ljudi. Upamo pa, da bo ljudstvo tega svojega prijatelja spoznalo in mu pokazalo o pravem času vrata.

Šuklje pred volilci.

IV.

Šuklje v Zatičini.

(Dalje.)

Nič ni bilo po mojem mnenju pogubnejšega za kmeta, kakor to, da se je oprostil s svojo zemljo iz vezi, ki ga je prej vezala, ter mu dalo prosto razpolaganje o zemljišču in svoji osebi. Najtrdnejše se je s tem vrglo na trg v kupčijo. Tudi vam kmetom je bilo prosto po novem redu, da razdelite svoje zemljišče med dediče, katero so rodovi obdelovali in vsak mu je nekaj dobrega dodal, kakor bi se dala kmetija deliti, kakor kaka denarna svota. Tudi zadolžiti ste jo smeli, ko ste prej v naravnem gospodarstvu brez denarja lepo živeli. In v šole so vas potisnili in tam vzgajili mesto delavnih, varčljivih, bogaboječih otrok, neobistneže, polomikance, lenuhe. Vse to delo onemogočuje obstoj kmeta. »To liberalno gospodarstvo razvezalo je vse ljudstvo v posamezne, ki služijo le svoji zasebni sebičnosti. To je obrtni stan skoraj že popolnoma uničilo, uničilo je tudi veleposestvo in kmet je po njem prišel v najhujše, zdvojljivo stanje. Pa če je mali obrtni uničen, in je na njegovo mesto stopila fabrika, ki nam devlje in obleko dela, če je stari fabrikant za nič, stopi na njegovo mesto akcijsko društvo in dela kakor more, dobro ali slabo. Če zgineva stari veleposestnik-plemenitaš, stopi kapitalist na njegovo mesto in obdeluje veleposestvo z uradniki in dninarji. Kmeta pa ne more nihče nadomeščati, kmetosko posestvo more posedavati in obdelovati le kmet s svojo družino. — Treba je zato življenja polnega samozatajevanja, skromnosti, varčljivosti, katere lastnosti ima kmet in denarja ne sme dosti rabiti. Noben člen iz drugih stanov ne postane dober kmet. (To vem iz lastne skušnjaje.) Kmet se mora roditi in izgojati v dolgem času

za to delo. V kmetu še živi čut, da ni le zaradi samega sebe na svetu, ampak da je socialna in državna institucija, da mora ostati njegova lastina intaktna, ki se ne sme zadolžiti in ne po dediščinah raztrgati.

Narodi niso večeraj, danes nastali. Vsak izmed nas je produkt tisoletnega kulturnega razvoja. Vsak narod ima neko glavnicu in kulturnih vrednostih, s katero nastopa v bodočnosti. Nič se ne sme zgubiti iz preteklosti in sedanjosti, ako hočemo naši vnuki kaj prida pomeniti. — Kako žalostno piše ruski mislec Čadajev v svojem narodu: »Kaj je življenje ljudi«, pravi Cicero, »ako se ne veže sedajnost s preteklostjo?« Mi Rusi smo pa stopili, kakor nezakonski otroci na svet, brez dedščine, brez vezi z drugimi ljudmi, ki so pred nami bili. V našem srou se ne nahajajo nauki, ki bi bili starejši od naših izkušenj. Vsak nas mora iznova začeti svojo famulijo. Kar je v drugih narodih izkustvo, instinkt, to si moramo mi s silo v glavo ubijati. Naši spomini ne segajo dalje, kakor do večeraj; mi smo si sami tuji. Pri nas ni notranjega razvoja, ni naravnega napredka. — Stare ideje odpravijo nove, ker te nove ne izhajajo iz prejšnjih, ampak nam pridejo v glavo, bog ve odkod. Mi Rusi dobivamo gotove ideje, ali našemu intelektu manjkajo sledovi, ki jih za puščajo progresivno se razvijajoče ideje in imajo ravno v tem svojo veliko moč. Rastemo, pa ne postanemo zreli, napredujemo pa po zaviti črti, ki ne vodi k cilju. Otroci smo, katerih se ni navadilo, da sami mislijo. Ko ti možje postanejo, nimajo nič lastnega; vse bistvo njih leži na površju, vsa duša se nahaja izvan sebe.

Ko smo mi Slovenci v Evropo prišli, zajeli so nas Nemci, ki so ustvarili pri nas isto gospodarstvo, kakor pri njih samih. Razvijali smo se dalje skozi stoletja z Nemci. In ti so razvili s pomočjo katoliške cerkve feudalni gospodarski sistem, tlakarsko gospodarstvo. In v tem gospodarstvu je bil kmetijski svet, kakor sem že v Ltitiji povedal, božji nikdar privatna lastnina, ampak le odplačilo za narodu, obnosti storjeno delo. Tedaj je veljalo, kar je oče zdajšnjega madjarskega veljaka Apponya rekel: »Kdor od družbe več vzame, kar ji da, je tat.« (Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 31 avgusta.

— **Osebnostna vest.** Glavnim učiteljem na učiteljsku v Mariboru je imenovan dr. Martin Wutte iz Grada.

— **Gsp. dr. Otokar Ribač.** nam piše: Z ozirom na notico, priobčeno pod naslovom »Zadnja beseda« v štev. 196 vašega cenjenega lista, prosim, da objavite v prihodnji številki tale popravek. Ni res, da so me Lahi vrgli iz mestne dvorane radi tega, ker sem jim očital iredentovstvo, kakor tudi ni res, da sem jim iredentovstvo očital. Jaz sem jim ravno naopak očital, da nimajo poguma svoje pravo mišljenje očitno kazati in to z besedami: »Vi imate pač dovolj poguma demonstrirati proti mrliču (pok. škofu Šterku), a nimate poguma istotako očitno demonstrirati proti izvestnim živim osebam.« In na to očitjanje je nastal hrup. Istotako ni res, da sem se pri tej priliki vtikal v stvari, ki me nič ne brigajo. Demonstrativna nevedležba pri pogrebu pok. škofa Šterka je bila sklenjena v seji mestne delegacije. Jaz kakor mestni svetovalec pa imam ne samo pravico, temuč tudi dolžnost brigati se za sklepe mestne delegacije. S spoštovanjem dr. Ribač. — Ne vemo, kaj misli dr. Ribač s tem popravkom doseči. Kar piše, je igra z besedami in drug zega ničesar. Dr. Ribač pravi sam, da je Lahom očital, da imajo pač poguma demonstrirati proti mrliču, a nimajo poguma demonstrirati proti živim osebam (kolikor vemo še danes ni Corso v smislu predloga slov. mestnih svetnikov prekrščen v Corso Francesco Giuseppe!) sam pravi, da je Lahom očital, da nimajo poguma očitno kazati svojega, pravega mišljenja — in vendar ta popravek! Kdor ni popolnoma slep, mora priznati, da obsega ta popravek priznanje, da je dr. Ribač očital Lahom še več, nego smo mi rekli; namreč njih pravo mišljenje (iredentovsko) in pa stra-

hopetnost, da se ne upajo to iredentovstvo očitno pokazati. Ali to mišljenje laške stranke ni stvar, ki dr. Ribača čisto nič ne briga? Zdi se nam, da se dr. Ribač tudi dobro zaveda, da je res vse tako, kakor mi pravimo, kajti faktum je, da so Lahi dr. Ribača iz mestne dvorane ven vrgli, dr. Ribač in njegovi tovariši pa so se vrnili, ne da bi bili dobili za to krvavo žaljenje le najmanjšega zadoščenja. Da, niti zahtevali niso zadoščenja — in to zadostno osvetljuje vrednost popravka dr. Ribača.

— **Iz trgovskega bolniškega in podpornega društva.**

Novoizvoljeno ravnateljstvo tukajšnjega trgovskega bolniškega in podpornega društva se je konstituiralo. Ravnatelj društva je veletržec gosp. Ivan Knez, njegov namestnik pa zasebnik g. Matevž Treun, tajniški posel je prevzel g. Ivan Mejač, blagajniški posel g. Alojzij Lilleg, društveno gospodarstvo gosp. Fran Trček ter g. Andrej Šarabon kot namestnik, društveno knjigovodstvo pa gosp. Fran Anderwald, Gg. Ivan Jebačin in Pav. Magdič sta člana ravnateljstva.

— **Gostovanje slovenske gledališke družbe.** Sobotni »Slovenec« poroča, da je vzbudila zadnja škandalozna predstava slovenske gledališke družbe v Nablžini pri tamnejšem občinstvu splošno nevoljo. Dopisnik izraža po vsej pravici mnenje, da bi utegnili tako zanikro uprizarjanje slovenskih predstav po deželi škodovati dobremu glasu in ugledu slovenskega gledališča v Ljubljani. — Z ozirom na to posevem verodostojno poročilo, primoran je odbor dramatičnega društva v Ljubljani pojasniti, da ni v prav nobeni zvezi s tako imenovano družbo slovenskih igralcev iz Ljubljane in da vodja te družbe in njegova gospa soproga že pet mesecev nista člana slovenskega gledališča v Ljubljani.

— **Kak red je to?** Piše nam privatni uradnik: Naš urad plačuje za vse svoje uradnike skupno osebnodohodarino v četrtnih obrokih, in sicer po seznamu, kakorjmu ga pošlje vsako leto c. kr. davčna administracija. Letos pa je slavna davčna administracija kar na enkrat v dotičnem seznamu moje ime izpustila. Ker pa nisem dobil za letošnik nikaškega plačilnega naloga, plačal sem, kakor lani, tudi letos v določeni četrtnih obrokih dotično dohodarino pri svojem uradu, da si še dosedaj nimam plačilnega naloga v rokah. Nisem se torej malo začudil, ko se mi večeraj ravno pri poludanskem kosilu v vrtu hotela »Lloyd« prikaže sluga c. kr. davčne administracije hoteč me osrečiti z nekim »pomimom« za vplačanje zaostale dohodarine. Ker si seveda nisem hotel pokvariti apetita z navedenim pomimom, ga nisem sprejel. Vsejedno mi je pa to čudno početje slavne davčne administracije ostalo v želodcu.

— **Iz Si. Bistrice** se nam piše: »Slovenec« je v svoji predzadnji številki prinesel majhno notico o shodu v Spodnji Polskavi ter poročal, da so bili zborovalci ogorčeni radi samonemškega napisa na c. kr. okrajnem glavarstvu v Slovenski Bistrici. Da v Slovenski Bistrici nimamo ohranjega glavarstva, tega seveda »Slovenec« ne ve.

— **Lepega fajmoštra** imajo v Predvoru nad Kranjem. Poroča se od tam: »V Potočah v Predvorski fari je umrl gospodar Š., po domače pri Lukcu. Minulo nedeljo popoldne ob štirih se je imel vršiti na Predvorskem pokopališču pogreb. Ko so prinesli mrliča že po četrti uri na določeni kraj, je bila jama šele na pol izkopana, o duhovniku pa ni bilo ne duha ne sluha. Mežnar je prišel kopati jamo v določeni vrsti, a župnik menda to ni bilo prav. Čez dalj časa se namreč prikaže naš fajmošter Jereb ter pove pokojnikovemu sinu, da mrlič ne more biti pokopan na kraju, ki je določen za bogatine in ne za reveže. Namignil je sinu, da bo le potem pokopal očeta, ako bo kaj plačal. Mlad. Š. — tovarnarski delavec — je župniku par gorkih povedal in ga prav pošteno zavrnil na vprašanje, če je »socialdemokrat«. Šele, ko je sin izjavil, da bo prostor plačal, so jama kopali naprej. Župnik se je vrnil v farovž, a ker ga celo večnost ni bilo nazaj, so se pogrebi začeli razhajati. Slednjiš se je fajmoštru vendarle zljubilo priti in pri jami ostali so klicali odhajajočim: »Pojte nazaj, zdaj bo pogreb!« Ljudstvo je bilo razjarjeno nad takim

početjem, smilili so se obdinstvu pokojnikov svojci, ki so tarnali, da za obeta ni prostora niti na domačem pokopališču. Menda je župnik Jereb končno sam uvidel, kako brezsrčno je bilo njegovo obnašanje. Pravi, da je mladega Š. prosil odpuščanja in da je pogreb opravil brezplačno. Če je le res!

Podravska podružnica slov. planinskega društva v Rušah nam naznanja: Otvoritev in blagoslovljenje Žigertovega stolpa se vrši na slovesen način v nedeljo dne 6. septembra ob vsakem vremenu po sledečem vspredu: 1.) Skupni odhod mariborskih, ruških in drugih udeležencev točno ob 7. uri zjutraj iz Ruš. Komur so pota znana, lahko pride seveda čez Slov. Bistrico, Polskavo, Hoče itd. Iz Frama pa je pot itak zaznamovana. Kdor hoče v Rušah prenočiti, mora dva dni prej naznaniti. 2.) Slovesna sv. maša ob 10. uri v cerkvi sv. Aneha. Peta se boče Miklošičeva maša za moški zbor in pevci se prošijo, da prinese seboj note ter pomagajo peti. 3.) Ob polu 12 uri odhod k pol ure oddaljenemu stolpu, ki se blagoslovi in otvori. 4.) Petje, godba in prosta zabava. Pri sv. Anehu in stolpu bodo dobre krčme, za želedec pa naj vsak sam skrbi. Vsi Slovenci na zelenem Pohorju in iz drugih lepih slovenskih krajev, ki vam je kaj mar za krasno našo zemljo, ki vam bije srce za planinski svet in vi vsi predragi udi »Podravske podružnice slov. planinskega društva«, pustite ta dan vse muke in skrbi doma za pečko ter prihitite uživati nedolžno veselje na planine! Iz vsega srca vam kliče: Prid' vrh planin, nižave siu! Planinski pozdrav! »Podravska podružnica slov. planinskega društva«.

Pogreša se Lenart Potočnik, doma v Rovtjih pri Sv. Lenartu števil. 34. Do novega leta 1903. je služil na Dovjem, potem je šel na delo na Hruščico nad Jesenicami, kjer delajo novo bohinjsko železnico. Letošnjo pomlad je dobil naborni list, katerega mu niso mogli dostaviti, ker je neznan kam prešel. Star je 21 let, velike tanke postavice. Kdor bi zvedel kaj o njem, naj poroča materi njegovi Uršuli Potočnik, v Spodnji Ljuši, vulgo Postotnica, pošta Selce na Gorenjskem.

Izpred c. kr. okrožnega sodišča v Novem mestu. Martin Osterman, Anton Držanec, France Janežič, France Potočar, France Kastar, Ivan Progar, Matija Bele in Jožef Šaver vsi iz D. Kamnice so dne 12. julija t. l. okoli 11. ure zvečer pred Müllerjevo gostilno po dogovoru napadli Jožefa Drenika vulgo Čidelnovega, Jožefa Potočarja, Jožefa Hrastarja in Janeza Kiščeba s koli in preklami. Pret-pli so jih dobro, Jožefu Dreniku prizadeli so že na tleh ležočemu še smrtno nevarno rano z ostrim orodjem. Za služili so prvi trije po 6 mesecev, France Potočar, ki je Drenika na tla pobitega obkldal z besedami: »Hudič še ni orknil! 7 mesecev, drugi po 5, oziroma 3 mesece. — Mate Črnkovič iz Delnice, mesarski učencec pri Štefanu Kožarju v Kočevju, je v družbi Miha Kolbezna in France Kōniga mlaj. in star. Pfeifer Jožefa, Jože Kōniga in Rudolfa Kōniga kradel drobiž v mesnici. Opazila ga je dekla. Na isti način je kradel v družbi gori imenovanih vino, pivu, žganje in slanino. Dobili so: Mate Črnkovič 6 Miha Kolbezna 7, oba Franca Kōnig 10, Pfeifer Jožef 4 Rudolf Kōnig 5 in Jožef Kōnig 3 1/2 meseca. — Marija Čemič, dekla pri Alojziju Marinčku v Cerkljah vzela je iz zaklenjene skrinje znesek 592 K. Tekom preiskovalnega zapora pa si je izmislila in obdolžila sodelužebe tatvine Antona Borštarnja, trdeč, da je on 300 K obdržal. Zaradi tatvine in obrekovanja prisojeno ji je 8 mesecev. — Matija Mohorič iz Peščenka je z remelnim oborožen vlomil v hišo svojega očeta, ga pretepel in težko telesno poškodoval. Dobil je 4 mesece in vsak teden eu post. — Šimen Kōnig iz Smuke, kradel je les v kneza Auersperga gozdih. Ko ga je čuvaj zasačil pri tatvini, odpodil ga je s sekuro in mu grozil, da ga ubije, če ga dobi. Radi javno nasilnosti obsojen je na 3 mesece. — Jožef Mačhenel iz Budjanje vasi pri Žužem perku, pobil je v noči 23.—24. junja v vaški gostilni šipe, metal na go spodinjno kamenje. Ker je bil že večkrat kaznovan radi telesne poškodbe in javnega nasilstva, obsojen je bil na 5 mesecev težke ječe. — Čurk France je dne 21. maja t. l. svojega nasprotnika v Loku ne z namenom ga usmrtiti tako obdelal, da si je ta zlomil nogo. Sedel bo 1 mesec. — Ivan in Rudolf Puželj iz Sodražice, oba že večkrat kaznovana, zoperstavila sta se c. kr. davkarskemu eksekutorju Franc Primcu. Zapodila sta ga s cepinom. C. kr.

sodnja obodila ju je na 10, oziroma 7 mesecev težke ječe. — Janez Turk iz Brusnice, mesar že kaznovan, potegnil je c. kr. sod. slugi Smidtu zarubljeno listino iz rok. Prodajal je tu tudi vse v rubežen spadajoče stvari. Vsaled zabrambe rubežni prisojeno mu je 3 mesece zapora.

Samomor. V Dolenji vasi v kočevskem okraju se je 25. t. m. obesil na podu posestnik Fran Ložar. Njegova žena je sicer skoro po storjenem dejanju našla moža in prerezala vrvi, a je vendar že bilo prepozno, dasi še Ložar ni bil mrtev. Isti je drugoga dne nato umrl, ne da bi se bil še kaj zavedel. Vzrok samomora je neznan.

Umobolna ženska skoro zgorela. Umobolna Marija Zupančič v Toplicah je bila 28. t. m. sama doma v koči, ker je mati šla prat na bližnji potok. Bolnemu dekletu je bilo dolg čas; vzela je dve sveči, jih prižgala in si jela z njimi igrati. Nakrat so se ji vneli razpuščeni lasje in dekle bi bilo gotovo zgorelo, ako bi ne prihitel sosed Jernej Žafran in udušil ognja. Marijo Zupančič ki je hudo opečena, so prepeljali v deželno blaznico.

Šmarsko rogaško učiteljstvo društvo zboruje v nedeljo, dne 6. septembra 1903 ob 10. uri dopoludne pri Svetem Križu tik Statine.

Zveza kolesarjev v Nabrežini priredi v nedeljo 6. septembra t. l. veliko slavnost s petjem, godbo, z igro in šaljivo pošto. Dobiček je namenjen za ustanovitev društvene knjižarne, kakor tudi za ustanovitev otroškega vrta, kateri se odpre že 1. oktobra t. l.

Družba sv. Cirila in Metoda za Istro, ki je letos zaključila svoje X. upravno leto, je imela, kakor smo povzeli iz izveštja, dohodkov 53.386 kron 47 vin., stroškov pa 50.940 kron 17 vin. Oči dohodkov so nabrali hrvatski časopisi lepo svoto 19.229 kron 32 vin., vžigalice so vrtele 5.148 kron 40 vin., cigaretni papir 818 kron 98 vin., kavin surogat pa 150 kron. Družba je imela preteklo leto 54 podružnic in 106 pokroviteljev in je vzdrževala, oziroma podpirala 11 šol in šolskih vrtecev. Iz teh kratkih podatkov se vidi, da je »Družba sv. Cirila in Metoda za Istro« v preteklem letu znatno napredovala in je visoko prekosila našo slovensko šolsko družbo, ki je za lani izkazala samo 34.162 kron 74 vin. dohodkov in v cellem 1069 kron 69 vin. primanjkljaja, dočim ima hrvatska družba precejšnji prebitok. Kakor se torej kaže, so Hrvatje bolj postrtovalni za svojo šolsko družbo, nego mi Slovenci. To nam bodi v bodrilo, da bomo tudi mi svojo postrtovalnost v bodoče podvojili, da ne bode več treba naši prepotrebni »Družbi sv. Cirila in Metoda« računati leto za letom zgoli s — primanjkljaji!

»Komar« v Šiški. Kako pride cerkveni praznik (žganjanje) v Spodnji Šiški v dotiko s sitno živlico »Komarjem«, tega ne pove ne zgodba, ne tradicija. Resnično pa je, da se od nekdanj »Komar« v Spodnji Šiški kar najbolj slovesno in veselo praznuje. Za »Komarja« se pripravljajo vse: žene, dekleta, fantje in mošje — kar je pravih občanov, vsi vsakriž se zanimajo za to redko slovesnost. Dasi je Spodnja Šiška v zadnjih desetletjih že postala precej gosposka, vendar se »Komar« praznuje še po starih šegah, in to je prav! Taki narodni običaji imajo tipičen pomen, oni vzdržujejo v prebivalstvu zavest skupnosti in ohranjujejo kraju prvotni značaj ter gojijo ponos in vzbujujejo ljubav do rodne zemlje. Stari običaji so nekaki dokumenti, s katerih se bere zgodovina dotičnega kraja in prebivalstva. Naj se toraj vzdržujejo! V soboto ob 4. uri popoldne so možnarji v cerkvenega gredca in potrkavanje v zvonicu označili »Komarja«. V hiši domačina »Švelca« so na predvečer pletla dekleta vence iz smrečja, pušpana, rož in trav. Fantje so prinesli škaf vina in z njim pogostili pridne, zale delalke. Potem pa so se venci slovesno nesli k cerkvi. Dekleta v vrstah, z venci na rokah so zastopile široko cesto, godec pred njimi, fantje za njimi. Z godbo in petjem pomikal se je spreved ob luninem svitu na določeni kraj, kjer so se venci izročili fantom, da z njimi ovijejo in zvežejo majo. Spodnja Šiška je bila včeraj pravo mravljišče, zlasti pred cerkvijo, ki je bila okičena z venci, cvetkami, svečami, maji in zastavami. Raz stolp je vihrala trobojnica. Na trgu in po gostilnah se je slavil »Komar« pri polnih čašah, ob zvokih godbe, pri petju in živahnem plesu. Tako se je tudi letos, kakor druga leta, završil »Komar« v splošno zadovoljnost.

Rekonstrukcija telefonskega omrežja. Tekom prihodnjih dni se bodo popravljale tele-

fonske žice v Ljubljani, na kar opozarjamo občinstvo za slučaj, da bi nastale tod ali tam pri takih prilikah skoro neizogibne zmešnjave. Potrpljenje je božja mast!

Preselitev uradov okrajnega glavarstva. Pretekli teden so se že nekateri uradi okrajnega glavarstva preselili v staro sodniško poslopje v Hrenovih ulicah. Dosedanji prostori okrajnega glavarstva se bodo adaptirali za davčni urad, oddelek za ljubljansko mesto.

V pijanosti je danes ponoči na hodniku pred kazino padel posestnik Florijan Čelešnik, stanujoč na Opekarski cesti števil. 22 in se na glavi tako pobil, da so ga morali z rešilnim vozom prepeljati v deželno bolnico.

Na južnem kolodvoru najdene reči. V času od 22 do 28 t. m. so bile na južnem kolodvoru najdene sledeče reči: 3 palice, srajca, etui za cigarete, črn klobuk in dva kartona s slaščicami.

V kanal padel je v soboto ponoči v neki hiši na Ambroževem trgu notar I. Sch., ko je šel čez dvorišče.

Iz Amerike ste se pripeljali danes zjutraj 102 osebi.

Izgubljene in najdene reči. Hani posestnik Avg. Stresen v Kladeznih ulicah št. 19, je izgubil včeraj na poti iz St. Vida do doma zlato žepno uro, vredno 90 kron in zlato veržico, vredno 100 kron. — V Prešernovih ulicah je bila najdena rujava usnjata denarnica z manjšo svoto denarja.

Ameriške novice. V Clevelandu je umrl gostilničar Valentin Prijatelj. Zadel ga je kap. — V Calumetu je umrl trgovec Jos. Grahek, doma v Userju v črnomeljškem okraju. Nedavno so se mu bili splašili konji ter je padel pod voz. Posledica dobljenih ran je bila sedaj smrt. — Dva medveda sta napadla v gozdu blizu Calumeta brata Josipa in Andreja Kervela, ko sta nabirala jagode. Josip je splezal na drevo, a eden medvedov za njim. Le svojim dobro okovanim čevljem, s katerimi je butnil kosmatinca dvakrat zaporedoma v glavo, ko se mu je približal, se ima zahvaliti za življenje. Med tem je Andrej streljal z revolverjem na medveda ter ga nagnal z drevesa. Na to pa sta brata bežala, kolikor so nju noge nesle. Josip je pustil v strahu svoj sukunjo pod drevesom, ki jo je medvedka na kosce raztrgala.

Najnovejše novice. Posledica železniške nesreče pri Koidropu. Izpod razvalin ponesrečenega vlaka so zopet izvlekli dva mrtveca. V bolnišnicah je 57 ranjenih, med njimi 2 stotnika in 13 poročnikov. Neki poročnik in narednik sta vsled strahu zblaznela. — Štrajk pri poulični železnici v Belgradu je splošen. Štrajkujoči so razdajali vozove — Anarhisti. Policija v Pulju je zaprla 8 delavcev, ki so baje anarhisti. — Okostje moškega so našli v gorovju Rax. Okostje je bilo še oblečeno ter brez glave. Glavo so bili že lani našli v bližini. Kdo je ponesrečen se ne ve. — Petletni sin ustrelil očeta. V Tornoczu na Ogrskem se je igral šletni sinček gozdarja Polakoviča z nabasano puško, ki se je sprožila ter je strel zadell očeta v prai. — Velika tovarna za celulozo je zgorela v Engelsdorfu v Šleziji. — Pohujljivo »damo« so zaprli v Klosterneuburgu V policijskih rokah pa se je prelevila v moža. Kdo je ta preoblečeni, se ne ve, najbrže kak Rus. — Smrtna sodba znížana na — dve leti ječe. V Beoskoreku je bramovski narednik Sačoj grozno trpinčil vojake. Bobnar Turčič se vsled tega ni mogel premagovati ter je udaril krutneža s puško po glavi, da se je zvalil onesveščen. Vojno sodišče je obsodilo bobnarja v smrt na visloce; obsojeni je vložil prošnjo de cesarja ter mu je bila kazen spreminjena v dve leti ječe. Narednik je dobil dva meseca ječe.

Pripravni porotnik. Po tridnevni razpravi se je v soboto obravnava Saborsky-Jedek pred porotnim sodiščem na Dunaju nenadoma preločila, in sicer radi pristranosti porotnika Rauscherja. Ta slučaj je gotovo nenavaden in se najbrže do sedaj ni še nikjer na Avstrijskem pripetil. Ta dogodek tvori novo poglavje v psihologiji porotnikov in je gotovo unikum v avstrijskem kazenskem zakonodajstvu. Podlaga pravdi Saborsky-Jedek je navadna tožba radi razžaljenja časti. Tvrdba Saborsky trguje z živino na debelo, obtožen Jedek pa je mali mesar in podpredsednik mesarske zadruge. Ko se je lani uvedel na živinskem trgu na Dunaju nov prodajalni red, je prišel mesar Jedek najbrže radi velike konkurence s firmo Saborsky v nasprotje, ki se je sčasoma poostrilo tako, da je Jedek imenovano firmo v

mesatskem listu jako hudo napal dolžeč jo raznih umazanih dejanj. To je bila podlaga tožbi, o kateri so imeli soditi dunajski porotniki. V sredi med obravnavo, ko je bil za slednji priča Hütter, ki je edini ugodno govoril za obtoženca Jedeka, je porotnik Rauscher ostentativno izrazil svoje simpatije Jedeku kličeč k izvajanjem imenovanega svedoka demonstrativni svoj »bravo«. To svoje postopanje je Rauscher na to v listu »Deutsche Zeitung« še poja-snil trdeč, da je zaklical priči Hütterju bravo radi njegove odkritosrčnosti, ker je bil ta edini svedok, ki je imel pogum — izpovedati resnico. To je dalo zastopniku obtožbe dr. Rosenfeldu povod, da je predlagal, da se naj obravnava preloži — radi pristranosti porotnika Rauscherja. Dr. Rosenfeld je trdil, da je Rauscher z znanim svojim nastopom prelomil dano prisego, da se ne bode dal voditi od nikakih čustev simpatije ali pa antipatije, in je celo svojo mržnjo do tožebe stranke javno izrazil v časopisu, vsled česar se ga po § 72 k. p. r. sme odkloniti kot pristranskega porotnika. Ker pa je Rauscher med tridnevno obravnavo mogel vplivati v svojem smislu tudi na ostale porotnike in ker se mesto njega po jasnih zakonskih določbah ne sme poklicati na porotniško klop namestnik, vsled česar je tudi porota nepopolna, je dr. Rosenfeld predlagal, da se obravnava preloži. Dasi je obtoženec zagovornik dr. Gruber temu predlogu z motivacijo, da v zakonu ni utemeljen, odločno ugovarjal, je sodni dvor po storo enournem posvetovanju sklenil, da se ima predlog ugoditi in da se obravnava preloži na nedoločen čas. Sodni dvor je ta svoj ukrep utemeljil sklicevaje se na § 313 kat. p. r. s tem, da je bil porotnik Rauscher po svoji lastni izpovedbi pristranski, kar pa nasprotuje jasni postavnim določbi, ki zahteva, da morajo biti vsi dvanajsteri porotniki popolnoma nepristranski. Ta odločba sodnega dvora je vzbudila zlasti v pravniških krogih veliko senzacijo. Najuglednejši pravniki so namreč mnenja, da je ta ukrep, da se radi pristranosti porotnika, razprava preloži, popolnoma protizakonit. Sekojški načelnik v pravo sodnem ministertvu dr. Högel je istega mnenja, vendar pa povdarja, da so dotične zakonske določbe zelo nejasne in da jih bo treba spopolniti. Cela zadeva, naj se motri s tega ali onega stališča, je vsekakor velezanimiva, ker se še dosihdob ni pripetil pri nas slučaj, da bi se radi gostobesednosti in sangviniškega temperamenta posameznega porotnika razgnela cela porotniška klop in preložila že pričeta razprava.

Mesto iz stekla. Popolnoma iz stekla zidano mesto je v Severni Ameriki v bližini Yellowstone-parka. Steklo ni narejeno umetno, temuž je naravno, ki so ga naredili vulkani. Barve je temnosive, skoraj črno, sicer pa je popolnoma podobno umetno narejenemu steklu. Rezati se da na kose ter ne pripušča nikake mokrote.

Detomori pravno zapovedani. Pri avstralskih zamorcih je še dandanes detomor, posebno slabo razvit in nezakonskih otrok dovoljen; istotako se dovoli otroke moriti, ako jih je rodbina že dobila gotovo število. Ako umrje mati pri porodu se živi otrok z materjo vred pokoplje. Ravno tako je ta strašna navada v Polineziji splošna. Na Radak-otokih sme rodbina imeti le tri otroke, vse ostale mora mati žive pokopati. Tuji pri Indijanih v Severni Ameriki in v Južni Ameriki je bila do nedavno taka navada. Pri paragvajskih Indijanih se vsled tega zgodi, da nimajo cele rodbine nobenega živnega otroka, ker navadno vsaka mati ohrani le zadnjega otroka živnega, pri tem pa se seveda lahko zmoti. Htudenti v Afriki zavržejo redno dvoičke in pohabljenе novorojence. Podobno pri starih narodih so bili detomori, posebno dekle, pravno vpeljani. Stari Egipci, Grki, Rimljani in Arabci so slabotne otroke polagali v gozdi ali pa jih metali v kušarah v vodo. Na ta način je bila legendarna rešitev Mojzesa.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 31. avgusta. Razkritja ogrskega poslanca Polonja so nemške nacionalce močno kompromitirala. Ta stranka, ki sedaj toliko besediči o potrebnem edinstvu armada, pred nekaj časom pa se je pogajala s Kosuthovci, kako bi se to edinstvo razbilo in ogrska armada pomadjarila, je vsled tega v odločilnih krogih jako mnogo izžubila.

Beligrad 31. avgusta. Včeraj se je tu vršil velikauski shod, katerega se je udeležilo 8000 oseb.

Shod je protestiral proti postopanju Turčije v Macedoniji in zahteval, da naj se pacifikacija Macedonije poveri balkanskim državam. Med shodom je došla brzojavka, da so Turki razdejali neki samostan na srbski meji in poklali vse prebivalstvo, kar je dalo povod veliki demonstraciji. Nekaj ljudi je hotelo demonstrirati pred turškimi poslaništvom, a policija je to preprečila.

Carigrad 31. avgusta. Turki so bili pri Paraslovu in Gobešu blizu Monastira popolnoma prazni. Iz maščevalnosti so požgali nekaj kristijanskih vasi.

Carigrad 31. avgusta. Vlada je dobila zaupno informacijo, da je bolgarska vlada svoje itak jako znatne posadke ob turški meji skrivaj pomnožila za pet polkov pešakov in tri polke konjenikov.

Petrograd 31. avgusta. Carjev stric, predsednik državnega sveta, veliki knez Mihael Nikolajevič, je na smrt obolel.

Petrograd 31. avgusta. Odstop ministra Witteja se v listih različno komentira. Splošno se priznava, da pomeni ta odstop popolno premembo vladnega sistema.

Poslano.*

Gospodu **Kaučeku v Ljubljani** v preudarek.

Že več časa strme opazujemo gospodarstvo na Vaši graščini v Radecli, katerega vodi Vaš oskrbnik g. Jaklič. Nam se jako čudno zdi, kako je to mogoče, da pustite toliko časa stvar pri miru; čudno — čudno! Mogoče vam ni ničesar znano, kaj in kako se gospodari; zato naj vam navedemo samo nekatere bolj pomenljive stvari, katere so vam na veliko škodo, v preudarek.

Jeli vam je znano, da so vse njive zapuščene? Nekaj časa je vsaj pustil, da je perenka rasla, katero je potem kmetom za krmo prodajal, sedaj rase le še trnje in praprot.

Ali je vam znano, da je kozolec na »marofu« že jako razpadel, da je streha vsa razstrgana in da rebra kaže, da že povsod ob deževji voda skozi streho teče, da je les že ves preperel, in da bode v kratkem popolnoma ognil? Dokler je bila streha še cela, bi ga bil lahko prodal za najmanj 400 gld., sedaj ga nobeden niti za 50 gld. več ne vzame, ker je les že večinoma segnit. Ob času, ko ste bili letos Vi tukaj je seveda naročil krovce, da bode streho, katere je slamnata, popravil, a ko ste Vi odšli, je rekel: »Krovce bode takrat prišel, kadar bodem jaz hotel.« in ni ga bilo še do danes in kozolec ima še danes popolnoma razstrgano streho, in še danes kaže rebra. Hiša na »marofu« je v takem stanu, kakor bi »roparji« v njej stanovali.

Ali je vam dalje znano, da se bodo na »marofu« tudi živinski hlevi skoro podri? Kaj se vam zdi?

Hlevi, ki so bili nekdanj jako lepi, ki so bili uzor gospodarskega poslopja v kakem stanu se pa nahajajo danes? Opeka je vsa razbita na strehi, povsodi so luknje, tudi zid razpada, in ako se skoro drugači ne ukrene, se lahko v najkrajšem času zgodi, da bode tam kjer so nekdanj stali krasni živinski hlevi, le kup kamenja in peska.

Vi mogoče mislite, da bode ta g. Jaklič tukajšne zemljišče po parcelah na javni dražbi prodal, ali motite se g. Kaušek! Za oklice je res že mnogo plačal in sprvega so došli mnogi kupovat — a kupili so malo, pa vendar sprvega je še šlo, končno je pa s ceno poskočil tako visoko, da je vsakemu nemogoče kaj kupiti. Kadarkoli je dan licitacije napovedan, g. Jaklič je na licu mesta vedno sam.

Nas je dosti, ki bi radi zemljišče kupili, ali dokler bode g. Jaklič prodajal, mi se ne udeležimo več kupčije zakaj cena se stavi tako pretirano visoka, da si nikdo niti ne upa staviti ponudbo.

Pa tudi iz drugih izvirok nočejo ljudje od g. Jakliča kupovati! On živi namreč skoro z vsakomur v osebnem sovraštvu, da se ga najbližnji sosedje ogibljejo. Samo nekaj še. Sedaj se ima za dvoje kaznivih dejanj pred sodiščem zagovarjati in sicer radi prestopkov po §§. 496., 491. in 431. k. z.

Kaj ne gosp. Kaušek, to da nekaj misliti, kaj ne? Ta človek postopa tako samo oblastno kakor bi bil on edini gospod, na vsakogar pazi; ako kdo ponoči le zakašlja ali kihne, takoj ga ovadi na pristojno oblast radi kaljenja nočnega miru. Tako torej igra Vaš uslužbenec v naši občini ulogo »policaja«.

Ali Vi to navedeno postopanje odobravate? Jeli je to vam na korist? Gotovo ne!

* Za vsobino tega spisa je uredništvo odgovorao le toliko, kolikor določa zakon.

Mi bi radi imeli mir, pa on tega noče; on nas hoče kakor nekdanji tuji graščaki z batinami v strahu držati, ali mi se mu ne damo. Izid sodnijske obravnave bomo vam naznanili. Ako bode obsojen v denarno globo, se pač ve, kdo bode prizadel!

Ako torej hočete prodati Vaše zemljišče, mi radi kupimo, ali pošljite nam človeka, ki se kaj razume, ali pa pridite sami, bode vsaj videli, kako Vaš oskrbnik gospodari. O kupčiji pa se bomo potem že zedinili.

Prosimo Vas pa, da nam ako sami ne pridete, vsaj odgovorite, ali še hočete nadalje takega oskrbnika imeti v službi, ki Vam uničuje Vaše premoženje? Ali se on ne more na noben način odpraviti, oskrbništvu izročiti kakemu sposobnemu možu? Lahko bi pisali še več, pa za danes zadosti! Če hoče pa g. Jaklič nas še nadalje izživati, smo mu na razpolago, toda smrdelo bode!

Več takih, ki dobro vidijo.

Dobro sredstvo
zdravje ohraniti

manj vina **PITI!**
je manj pive **PITI!**
Rogaški Tempel-vrelec **PITI!**

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunaj, borze 31. avgusta 1903.

Kalobne papirji.	Dunaj	Buda
4 1/2% majeva renta	100-10	100-30
4 1/2% srebrna renta	100-00	100-20
4 1/2% avstr. krona renta	100-40	100-60
4 1/2% zlata	120-55	120-75
4 1/2% ogrska krona	97-90	98-10
4 1/2% zlata	119-10	119-30
4 1/2% posojilo dežele Kranjske	99-75	100-75
4 1/2% posojilo mesta Spiljeta	100-00	100-00
4 1/2% Zadra	100-00	100-00
4 1/2% bos.-herc. žel. pos. 1902	100-80	101-00
4 1/2% češka dež. banka k. o.	99-65	99-75
4 1/2% z. o.	99-60	100-80
4 1/2% zast. pis. gal. d. hip. b.	101-00	101-70
4 1/2% pešt. kom. k. o. z.	101-00	101-00
4 1/2% 10% pr.	105-00	106-00
4 1/2% zast. pis. Innerst. hr.	101-00	102-00
4 1/2% ogr. centr.	100-25	101-25
4 1/2% deželne hranilnice	100-00	100-60
4 1/2% zast. pis. ogr. hip. b.	100-00	100-60
4 1/2% obl. ogr. lokalne železnice d. dr.	100-00	101-00
4 1/2% češke ind. banke	100-25	101-25
4 1/2% prior. Trst-Poreč lok. žel.	98-50	99-50
4 1/2% dolenskih železnice	99-50	99-75
4 1/2% juž. žel. kup. 1/2, 1/4	303-10	305-15
4 1/2% av. pos. za žel. p. o.	100-00	100-60

Srečke.	Dunaj	Buda
Srečke od leta 1854	170-00	179-00
1860	183-00	184-50
1864	246-50	250-50
tiske	155-00	157-00
zemlj. kred. I. emisije	287-00	292-00
II.	278-00	283-00
ogr. hip. banke	260-00	265-00
srb. ke 3 frs. 100	86-75	87-00
turške	117-25	118-25
Basilijske srečke	18-85	19-85
Kreditne	438-00	440-00
Inomoške	83-00	87-00
Krakovske	80-00	83-50
Ljubljanske	71-00	75-00
Avstr. rud. križa	53-75	54-75
Ogr.	26-40	27-40
Rudolfove	68-00	72-00
Salcburške	77-00	81-00
Unajske kom.	469-50	475-50

Valute.	Dunaj	Buda
C. kr. cekin	11-38	11-41
20 franki	19-06	19-08
20 marke	23-48	23-54
Sovereigns	23-93	24-01
Marke	117-27	117-47
Laški bankovci	95-15	95-35
Rubliji	253-22	254-00
Dojarji	—	—

Žitne cene v Budimpešti.
dne 31. avgusta 1903.

Forma.	za 50 kg	K	7-44
Pšenica za oktober	50	7-72	6-23
april 1904	50	6-23	6-15
Rž za oktober	50	6-15	5-34
sept. 1904	50	6-15	5-34
Oves za oktober	50	5-34	—

Meteorološko poročilo.
Vidna nad morjem 300-2. Srednji tlač 736-0 mm.

August	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Ve'rovi	Nebo
29.	9. zv.	733.2	19.2	sl. jz.ahod	jasno
30.	7. zv.	733.9	15.6	sl. sever	del. oblak.
	2. pop.	737.5	19.1	sl. sv. z. vzh.	oblačno
31.	9. zv.	740.4	14.4	sl. zahod	jasno
	7. zv.	742.4	10.2	br. z. vetr.	megla
	2. pop.	741.7	22.1	sl. sv. z. h.	jasno

Srednja temperatura sobote in nedelje 19.5° in 16.4°. — normale: 17.3° in 17.1°. — Mokrina v 24 urah: 0.0 mm in 0.0 mm.

+

Amalija Žerjav naznanja s potrjim srcem v svojem in v imenu svojih otrok **Alfonza, Maksa, Gregorja, Eme in Berte** vsem sorodnikom, znancem in prijateljem tožno vest, da je mirno v Bogu zaspal ljubljani soprog, oz. oče, gospod **Gregor Žerjav**
c. kr. okr. sodnik v p.

danes ob 3/4, na 11. uri predpoldna po kratki, težki bolezni, previden s svetotajstvi v 76. letu svoje starosti. (2240)

Pogreb predragega ranjcega se bo vršil v **sredo, 2. kmovca, ob 3. uri popoldan.**
Sv. maše zadušnice se bodo brale v ljubljanskih cerkvah.
Pokojnika priporočamo v blag spomin.

V Ljubljani, dne 31. velikega srpana 1903.

Pravým pokladem
pro všecky, kdo popluzenim v mládí onemocněl, jest výtečné dlo:
Dra Retaua-Sebeochrana.
České vydání po 80. vydání německém. S 27 vyobrazeními. Cena 4 Kor. Čti je každý, kdo věděl dlu tomu své uzdravení. Na tisíce lidí nakladatelské firmy „Verlags-Magazin R. F. Beyer, Leipzig, Neumarkt No. 24“, jakož i v každém knihkupectví.

(2788-30)

Henrik Kenda, Ljubljana.

V ponedeljek, 31. avgusta t. l., in naslednje dni prodajam rodi pozne sezone globoko pod navadno ceno. Posebno priporočam klobuke sa dame, bluze, solčnike i. t. d.

(2234-1)

Za jesensko sezono

bogato odbrana zaloga mičnih novosti v konfekciji za gospode, dame in otroke, največja izbira najpripravnjega za šolsko mladino

kakor tudi najfinejše športne sukne in površniki za veččastite gospode duhovnike **po najnižjih cenah.**
Naročila po meri se izvrše na Dunaju hitro in najfineje.
Angleško in francosko blago za naročila po meri je vedno v zelo veliki izbiri v zalogi.

Angleško skladišče oblek
Ķapamacsija & Bondy
Ljubljana, Mestni trg št. 5.
O. Bernatović, poslovođja.

(2227-2)

Naznanilo.

iz bivše konkurzne mase (2156-4)

pri „Amerikancu“

zaostala moda, zaloga manufakturnega blaga, se je prepeljalala dne 20. avgusta t. l.

iz Starega trga

na Dunajsko cesto št. 20

— vis-a-vis kavarne „Evropa“ —

in se bode tam prodajala po ceni nepreklicno do najdalje 1. novembra 1903.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Kot učenec se vprejmo

deček

iz dobre hiše, 14 let star.

Fran Xav. Šumana sin
(2236-1) trgovec v Krškem.

Restavracija

„pri črnem orlu“.

Jutri v torek, 1. septembra t. l.

KONCERT.

Svira Šramel-kvartet.

Začetek ob 8. uri. Vstop prost.

Muhe so zopet sitne!

Edina, vsaki zahtevi zadostna pravica za uničenje teh škodljivcev je ameriški

„Tanglefoot“

En sam list jih vjame in obdrži do 2000. Dobi se v vsch trgovinah po 10 vinarjev list. (11-197)

Glavna zaloga za Kranjsko:

Edmund Kavčič
v Ljubljani.

Alojzij Luznik

na Vrhniki pri Ljubljani

preskrbuje **dobre harmonije** domačega in ameriškega sestava, kakor tudi **glasovirje, pianine in pisalne stroje.** — Daje se tudi na obroke.
Ceniki na zahtevanje 17 brezplačno. 1294

G. PICCOLI

lekarnar v Ljubljani

dvorni dobavitelj Nj. Svetosti papeža

priloroča naslednje izdelke svojega kemično-farmaceutičnega laboratorija, ki se izgotavljajo kot sicer vsi drugi medikamenti z največjo skrbnostjo in snažnostjo.

Piccolijeva želodčna tinktura krepi želodec, vzbuja veselje do jedi, pospešuje prebavo in odprte ter je posebno učinkujoča pri zaprtju. 1 steklenica 20 vin. (1372-27)

Piccolijeva železnata vino se uporablja pri malokrvnih, nervoznih in slabotnih osebah z najboljšim vspehom. Poliliterska steklenica 2 K

Piccolijev sirup iz malin all tamarinde dajo z vodo pomešani izvrstno in zdravo pljačo. Kilogram-ska steklenica, pasteurizovana K 130.

Zunanja naročila po poštne povzetju.

P. n. odjemalci si lahko ogledajo naš znameniti laboratorij.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izved iz voznega reda.

veljaven od dne 1. maja 1903. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči me v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal, k h Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. tvojda vlak v Trbiž od 1. julija do 15. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 5. tvojda zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, TOGA Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, h vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj, 1. uri 40 min. popoldne osonni vlak v Lesce-Bled, samo ob nedeljah in praznikih, 31. maja. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bogene, Curih, Genevo, Paris, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Inomost, h vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I in II. razr.), Lipsko, Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (Direktni vozovi I in II. razreda). — Praga v Novo mesto in v Ecevo. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. t. b m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 26 m zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost (direktni vozovi I in II. razreda), Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. t. b 16 m dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni vozovi I in II. razr.), Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Badjevice, Solnograd, Linc, Steyr, I. Jož Genevo, Curih, Bregein, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mihael Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljak Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla čez Selzthal iz Inomosta, čez K. v Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzna, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prago Lipskega. — Ob 8. uri 38 m zvečer osonni vlak iz Lesce-Bled samo ob nedeljah in praznikih ob 31. maja. — Ob 10. uri 43 m ponoči osonni vlak iz Trbiža od 1. julija do 15. septembra ob nedeljah in praznikih. — Praga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Zamočje. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih. (17)

Razglas.

Podpisano županstvo proda iz svoje hoste v **Cegonci pri Rudolfovem**, kaka dva kilometra od novomeškega kolodvora oddaljeno, okoli **500 hoj ali smrek** in sicer po kosih, katera drevesa so za prodajo že zaznamovana. V to svrbo bo dne 10. septembra 1903 ob 11. uri dopoldne v mestni hiši v Rudolfovem **javna dražba.**

Pismene ponudbe naj se do istega dne vložijo pri podpisnem županstvu, je vsaki ponudbi priložiti 10% varščine v gotovini, hranilnih knjižicah ali v javnih vrednostnih papirjih.

Mera dreves je 39 do 53 centimetrov in vsakdo, ki hoče vložiti ponudbo, ali se sploh dražbe vdeležiti, si lahko zaznamovana drevesa poprej ogleda mestnim gozdnim čuvajem Pavličem, ki stanuje v Cegonci.

Oziralo se bode v prvi vrsti na tiste ponudnike, ki hočejo kupiti vsaj okoli 500 dreves.

Mestna občina ni vezana sprejeti najvišjo ponudbo, pač pa je vezan vsaj na svojo ponudbo do 1. oktobra 1903, kar se ima v ponudbi omeniti.

Pogoji glede plačevanja kupovine, sekanja dreves in kedaj je spraviti iz hoste, kakor tudi vsi drugi pogoji izvejo se v občinski pisarni v Rudolfovem in ima vsak ponudnik v svoji ponudbi izjaviti, da so mu vsi pogoji znani in da se istim podvrže.

Rudolfovo, dne 30. avgusta 1903.

(2232-1) **Mestno županstvo.**

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond: 25.000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75.000.000 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo. (26-99)

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnje bančne hiši v Gospodskih ulicah št. 12.

Dva dijaka

iz boljše hiše, mlajša srednjašola se sprejmeta pri učiteljski rodbini na stanovanje. (2237-1)

Več pri upravnistvu »Sl. Nar.

Stavbišče

s pravico 25letnega oproščenja davil nasproti kapelici v Krakovec se proda.

Pojasnila daje **A. Derganc**, briv v Ljubljani. (2238-1)

Tudi se proda baraka.

Dijaki

se sprejmejo na lepo stanovanje dobro hrano. (2238-1)

Povpraša se na **Radeckeg cesti št. 2, l. nadstropje.**

Gostilno

želi nekdo prevzeti v najem pa na račun. Gre tudi kot natečaj na račun proti kavčiji.

Ponudbe pod „natakar št. 2“ poste restante Šk. Loka. (2238-1)

Izobražen

oseba bi sprejela takoj kako da bi kaj prepisovala, računila, pisala itd. in sicer če je mogoče svojem domu.

Ponudbe naj se blagovito šiljati pod „U. J. 100“, Sv. Lo na Drav. polju, Ptuj, poštno l.

Razglas.

Podpisano županstvo proda iz svoje hoste v **Cegonci pri Rudolfovem**, kaka dva kilometra od novomeškega kolodvora oddaljeno, okoli **500 hoj ali smrek** in sicer po kosih, katera drevesa so za prodajo že zaznamovana. V to svrbo bo dne 10. septembra 1903 ob 11. uri dopoldne v mestni hiši v Rudolfovem **javna dražba.**

Pismene ponudbe naj se do istega dne vložijo pri podpisnem županstvu, je vsaki ponudbi priložiti 10% varščine v gotovini, hranilnih knjižicah ali v javnih vrednostnih papirjih.

Mera dreves je 39 do 53 centimetrov in vsakdo, ki hoče vložiti ponudbo, ali se sploh dražbe vdeležiti, si lahko zaznamovana drevesa poprej ogleda mestnim gozdnim čuvajem Pavličem, ki stanuje v Cegonci.

Oziralo se bode v prvi vrsti na tiste ponudnike, ki hočejo kupiti vsaj okoli 500 dreves.

Mestna občina ni vezana sprejeti najvišjo ponudbo, pač pa je vezan vsaj na svojo ponudbo do 1. oktobra 1903, kar se ima v ponudbi omeniti.

Pogoji glede plačevanja kupovine, sekanja dreves in kedaj je spraviti iz hoste, kakor tudi vsi drugi pogoji izvejo se v občinski pisarni v Rudolfovem in ima vsak ponudnik v svoji ponudbi izjaviti, da so mu vsi pogoji znani in da se istim podvrže.

Rudolfovo, dne 30. avgusta 1903.

(2232-1) **Mestno županstvo.**

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond: 25.000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75.000.000 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo. (26-99)

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnje bančne hiši v Gospodskih ulicah št. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje prot požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder pošljuje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občnokoristne namene.